

1981. április 21, kedd
5741. niszán 17,

I. MŰSOR

7.07: Reggeli koncert, 11.30: Szabadegyetem, 12.05: Zongoraszmok, 13.00: Könnyű és klasszikus, 14.10: Gyerekeknek, 15.25: Szabadegyetem, 16.05: Egyházi zene, 16.30: Pártos Ödön emlékezete, 17.35: Oléknak, 20.05: Szabadegyetem, 20.40: Klarinetszmok, 21.30: Rádiószínpad, 22.05: Beethoven vonós-negyeseiből, 23.05: Modern muzsika, 0.10: Barokkzene, 1.10: Hátikvá.

II. MŰSOR

8.10: Reggeli zenés magazin, 12.05: Helyek és emberek, 12.30: Dalok, 14.10: Szórakoztató műsor, 16.10: Ida Nudéról, 17.10: Görögvös utakon, 18.05: Héber dalok, 19.45: Sport, 20.10: Foklór műsor, 21.05: Cházánut, 22.05: Társadalmi törvényszék, 23.05: Kettőn együtt és külön-külön, 1.10: Hátikvá.

A HADSEREG RÁDIÓJA

9.05: Eppen most, 11.05: Izráeli tavasz, 14.10: Kettőtől négyig, 16.05: Délután négykor, 17.45: Sport, 18.05: Társadalmi, 19.05: Rockzene, 21.35: Héber dalok, 22.05: Az éjszaka, 0.05: Éjjeli madarak, 2.05: Tarka műsor reggel 6 óráig.

A DRUZOK VÉRFURDÓJE UTÁN

Páni félelem Kfár Jászifban

A katonai rendőrség vizsgálatot indított annak megállapítására, hogy aktív drúz katonák is résztvettek a támadásban — Nagymennyiségű lopott katonai fegyver a drúzok és az arabok birtokában — Gyűjtő- és békéltető akciók

A rendőrség eddig mintegy 20 személyt tartóztatott le, aki a gyanu szerint, Dzsulisz drúz falu ama lakosai között volt, akik a múlt héten véres támadást indítottak a szomszédos Kfár Jászif arab falu és lakosai ellen. A pogromszerű támadásnak két halálos áldozata és 12 sebesültje volt. A két szomszéd falu közötti véres események háttérben egy „barátságos” labdarúgó mérkőzés állt, amelynek során Kfár Jászif egyik lakosa hátszúrta egy dzsuliszi fiatalembert.

Különböleg közéleti személyiségek, köztük Kneszet-képviselők és a szomszédos nyugat-gálili kibucok küldöttségei a hét végén békéltető lépéseket tettek, s igyekeztek a még háborgó kedélyeket lecsillapítani.

A rendőrség becslése szerint, a legtöbb gyanúsított ellen azonban vádiratot lehet benyújtani. — Közölte még a rendőrség, hogy a gyanúsítottakkal kapcsolatos házkutatások során néhány löfőfegyvert találtak és most vizsgálják, hogy vajon a támadók használták-e ezeket a fegyvereket. A nyomozás nehézségeket ütköztet, mert a megtámadott Kfár Jászif lakosai félnek vallomást tenni és felfedni a rendőrségnek a jól ismert falubeli támadók kilétét.

A katonai rendőrség erőlyes nyomozást indított annak megállapítására, hogy vajon a Dzsuliszban lakó drúz katonák is résztvettek-e a Kfár Jászif elleni támadásban. A katonai rendőrség azt is tudni akarja, hogy vajon igaz-e Kfár Jászif lakosainak panaszsa, miszerint a drúz katonák a szolgálati fegyverüket használták a támadás során.

Hír szerint rendkívül sok ilyen eredetű fegyver van az arabok és a drúzok birtokában, beleértve a hozzávaló löszert, kézi-gránátokat és robbanóanyagot. Arról is tudnak, hogy a múltban két drúz nemzetiség között kitört viszály során a hadseregtől lopott tankelhárító rakétákat is használtak.

A Gálil különböző arablakta falvaiban nagyszabású gyűjtőakciókat indítottak Kfár Jászif, Abu-Sznán és Dzsulisz lakói számára. Nazarethben és Jáfifban, valamint még néhány faluban egy nap alatt 100 ezer sekkelt (egy millió fontot) gyűjtöttek össze. Egyidejűleg igyekeztek lecsillapítani azokat a dzsuliszi lakosokat, akik még ma is bosszúért lihegnek.

Tufik Ziad (Rákách) képviselő, názareti polgármester Kfár Jászifban felkereste a gyászoló és a károsult családokat, de nem volt hajlandó Dzsuliszba elmenni, mert a falu lakosai röpcédulákat adtak ki, amelyben a feladást a történektért Kfár Jászif kommunista tanácselnökére hártították.

Egyiptom tiltakozik a tengerek közötti csatorna ellen „Jóvátehetetlen gazdasági kárt okoz”

Egyiptom tiltakozott az UNO-ban az izráeli „tengerközi csatorna” építése ellen. Mint jelentették, Izráel közölte, rövidesen megkezdik a Földközi-tengerrel a Holt-tengerrel összekötő csatorna építését — az úgynevezett déli térszerint.

Dr. Kurt Waldheim UNO-főtárhöz intézett panaszában azt állítja — többek között — Kairó, hogy az izráeli csatornaépítési tervet nyíltan utal arra, hogy Izráelnek szándékában áll a megszállt területeknek azt a részét bekebelezni, ahol a csatornát megásák.

Egyiptom elpanaszolta, hogy a csatorna nyugati részét a gázai sáv területén kezdik ásni, „s ezáltal egyoldalúan kész tények elé állítják a gázai sáv jövőbeni helyzetét”.

Azt állítja még az egyiptomi panasz, hogy a tengerközi csatorna megásása „gazdasági szempontból jóvátehetetlen környezeti károkat” okoz, mert a Holt-tengerbe ömlő nagymennyiségű víz-tömeg megváltoztatja a Holt-tenger vegyi összetételét. Ezt megelőzően Jordánia emelt hasonló panaszt a nagyszabású izráeli fejlesztési program ellen.

A gyanú szerint

Feltékenységből lelőtte barátját

A bíróság 8 nappal meghosszabbította Ráfácl Peri 35 éves givájtáji lakos vizsgálati fogságát, aki a gyanu szerint szöveget kilövő revolverrel fejbőlötte 30 éves barátját.

A gyanúsított, aki a jelek szerint feltékenységi okokból követte el a tettet, a gyilkossági kísérletet igyekezett közúti balesetnek álcázni.

A múlt hét folyamán két fivér jelent meg a rendőrségen, ahol elmondották, hogy testvérük öngyilkossággal fenyegetőzik. Az ügyeletes rendőrnek átadták azt a női kezűtáskát, amelyet fivérük autójában találtak. Másnap egy rendőrnő a táskában talált telefonszámot hívta, ahol egy aszszony jelentkezett és elmondotta, hogy leánya eltűnt. Az anyát és a rokonokat kihívták a kórházba, ahol az egyik sebesült nőben felismerték a Jaffán élő 30 éves lányukat. Rövidesen kiderült, hogy romantikus kapcsolat állott fenn a sebesült nő és az öngyilkossággal fenyegető férfi között.

Ráfácl Peri autójában végre hajtott kutatás során üvegdarabokat, szöveget kilövő revolvert és vérvnyomokat találtak. A rendőrség gyorsan megállapította, hogy a feltékeny férfi lelőtte barátját, aki bejelentette, hogy szakítani akar vele, majd a sebesült nőt kidobta a robogó autóból, hogy ezáltal gázolás látszatát keltse.

A HITACHDUT OLÉJ HUNGÁRIA

HAIFA
A HOH haifai helyi csoport kulturális bizottsága vasárnap 1981 május 3-án d. u. 5 órakor a Dr. Weitzner Centerben, Pevner 2. Izráeli államának 33 éves fennállása alkalmából DAN ORFY író és újságíró, a Jediot Achonot bérs munkatársa, ünnepi előadása — Izráel 33 éves tükreben — címmel.
A művészi részben KERTESZ LILI előadó művésznő; RON GILADI író — Nagy asszony a telefonál — című vídám szaritatát adja elő.
Bevezeti: Dr. DEUTSCH FERENC, a HOH elnöke.
Zárszó: SZÉKELY SÁNDOR ú. v. elnök. Házasszónok: Hammer Mirjam, Boros B. Blanka Grosz Karola, Guttmann Elvira, Guttmann Fancsi, Izráel Frida, Hó nig Irén, Róth Kató Rosenthal Kati, Stréger Szára Schwartz Biri, Schwartz Gizi, Samuel Piroška.
Rendező: Rosenthal Előzér.
Költészínházjáruulás: 7.— (Hét) sekk első fogyasztással.
Haifa és környéke magyar jslujának minden tagját szeretettel várjuk.

Tiltakozik a polgármester Rechovoton ünnepélyesen fogadták Rechtmant

A sikasztásért elítélt volt képviselő-polgármestert szabadon engedték

Jechezkel Hár-Melech rechovoti polgármester éles hangon megbélyegezte azt a lelkes fogadtatást, amelyet a város lakóinak és a városi tisztviselőinek egy része rendezett a börtönből kiszabadult Smuel Rechtmán, v.

rechovoti polgármester tiszteletére. Hár-Melech, akár Rechtmán, szintén a Likudhoz tartozó Liberális Párt tagja és sokan a külszöbönálló rivalizálás előjátékát látják Hár-Melech erőlyes fellépésében.

APRÓHÍRDETESEK

- KERESUNK 2 éve az országban lévő új ólékat írvit tudásal projektje az egész országban járművel. Különlteges felteleték: POB, 4935, Tel Aviv, Mikud 61408, Koach Adam részére.
- „MAGI - CLEAN” otthonában tisztítószereket és kárpitozott bútorokat. — 052-70645.
- VESZUNK varrógepeket alkalmas Jó árákat fizetünk. Tel. 03-823716.
- MAGDA fogászati laboratórium vállal sürgös protézisjavításokat. (61 óra alatt). Nyugdíjasoknak 25 százalékos engedmény. Tel-Aviv, Balfour 27.
- SZINES televízió bizottság 400 sekképernyővel együtt. „Elektro Tal”, tel. 822077.
- HERZL vezr bútorokat, frizidereket, televíziókat, szőnyegeket, felszámolókat, házhoz jövek 826323, 832350.
- VESZUNK használt bútorot, frizidert, háztartási felszámolást és regiségeket. Tel. 04-643671, Haifa.
- FREIDA vezr bútorokat, frizidereket, televíziókat, szőnyegeket, használt és anti tárgyakat. 835865 és este 856564.
- CHALUBA minden vezr, friziderek, bútorok, antik tárgyak 832241 és este 855087, 857920.
- VALLALUNK magánházbán öreg, beteg férfiakat/nőket, hosszú, vagy korlatozott időre. 925018.
- FELUNNEPEEN — d. u. is. Bet Hapszantier, T. A., Allenby 99. Natanja, Herzl 41. Szial a legjobb orgona Izráelben.
- ORASORAT keresünk villamos műszerek, fimom mechanikához, 5 napra betenként. Betanítás munka közben. — Arci. Ltd. 03-701548.
- TISZTIVISELOT/NOT keresünk számla írásra, német és írvit nyelven, félnapra. Foto Jugend, tel. 03-656907.
- METAPELETET keresünk 6 és 1 éves kislyánokhoz, Ramat-Avivba, 8-15.30-ig. Tel. 416817.
- ELADOK telkek Beer-Sévától északra, biztos befektetésre alkalmas árákon. — 03-612188, 03-411881.
- ASSZONYT keresünk 45 éven felül, beteg nő ápolására, francia, vagy orosz tudással, Ramat-Ganban, félnapra. 18 óratól 03-742946.

A börtönből való kiszabadulás után Rechtmán, akit megvesztegetésért ítélték el, „baráti látogatást” tett a városházán, amikor a jelenlegi polgármester épp távol volt. A tisztviselő egy része olyan örömmel köszöntötte, hogy ez felkeltette Hár-Melech irigységét.

TEL-AVIVI KERESKEDELMI VÁLLALAT
KERES ÖNÁLLÓ, GYAKORLOTT
KÖNYVELŐT/NŐT
EGÉSZNAPI MUNKARA.
IVRIT-TUDÁS SZÜKSÉGES.
JELENTKEZÉS: TELEFON (03) 331792.

SZENES ERZSI HALÁLÁRA

Hosszú, türelemmel viselt betegség után Jeruzsálemben meghalt Szenes Erzsí író és költő, aki a magyar és a magyar-zsidó irodalom nagy vesztesége.

A nagymihályi születésű Szenes Erzsí fiatalon Budapestre, majd Berlinbe került, ahol tanulmányait folytatta. Ezek az évek egybeestek írói és költői szárnybontogatásának korszakával. Berlinben ismerkedett meg az akkor szintén ott élő Márai Sándorral, s tagja lett baráti körének. Később az akkor már európai horizontú Arthur Koestler, a később világhírű magyar-zsidó származású író vonta szellemi hatóságának körébe és egyengette a pályáját.

Budapestre visszatérve, rövid idő alatt az élvonalba került. Megismerkedett Kosztolányi Dezsővel, Móricz Zsigmonddal és a magyar irodalom más vezető alakjaival, s írásai a „Nyugat” hasábjain jelentek meg. Verseseket, novellákat, lírai jegyzeteket írt, s egymást követő kötetekkel is megérdemelt sikert aratott. A hangos siker nem lett volna méltó Szenes Erzsíhez. Csak annyi történt, hogy elismerték és a legjobbak között tartották számon.

Köteteiről Ignotus és más, rangos esszéisták írtak kritikákat, s valóságos irodalmi rangot adtak a szlovákiai zsidó lánynak, aki alkotó pályája során mindig gazdagon merített ama társadalmi réteg, a hagyományörző, mégis modern felfogású, művelt zsidó kispolgárság szellemi és élményvilágából.

A vézskorszak közeledtével hazatért Nagymihályra, és az első csoportok egyikével hurokolták a családjával Auschwitzba, ahonnan megtörtén, betegten tért haza. — Egyedül jött, hozzátartozóit elpusztították. A seb, amelyet szeretteinek halála ütött a szívében, nem gyógyult be haláláig. De azt idejekorán felismerte, hogy ha akár csak viszonylagos rehabilitációra is számítt, erre sehol másutt nem kerülhet sor, csak a zsidók országában.

Idejekorán alijjázott és a jeruzsálemi ulpánon megtanult héberül. Első izráeli impresszióit, az ősi nyelv tikaiba való behatolásának folyamatait, az ország őrómeiben és gondjaiban való osztozkodásának első fázisát „Van hazám” című kötetében örökítette meg. Később ez a könyve, „Jés li moledet” címmel héberül is megjelent az Eked kiadó gondozásában, Keszt Itamar művészi tolmácsolásában.

A hatvanas évek közepén Budapestre látogatott, ahol Illés Endre, a Szépirodalmi kiadó igazgatója lekötötte és kiadta „Selyemgombolyag” című lírai jegyzetét, a magyar-zsidó vézskorszak-irodalom egyik jelentős alkotását.

Izráeli évtizedei alatt a cikkek és novellák százait írta lapunk hasábjain. Munkásságáért Nordau-díjjal tüntették ki. Néhány év előtt sikeres előadó-körutat tett az Egyesült Államokban, ahol a Náciüldözöttek Szervezete és az Auschwitzból Hazatértek Szervezetének tagjai előtt tartott számos előadást.

Néhány évvel ezelőtt bekapcsolódott a Jád Vászem magyar osztályának munkájába és szép eredményeket ért el a magyar-zsidó történelmi múlt dokumentumainak rendezése terén.

Az izráeli magyar-zsidó írók, költők, újságírók és olvasók széles körét mély gyászba borította Szenes Erzsí halálhíre. Most megrendülve állunk a friss sir mellett és kegyelettel búcsúzunk a kiváló írónőtől.

(benedek)

A fokozódó antiszemitizmus légkörében Varsóban megemlékeztek a gettó 50 ezer áldozatáról

A lengyel polgárok százaai vettek részt pénteken a varsói gettófelkelés 38-ik évfordulója alkalmából rendezett gyászünnepegen. A résztvevők megkoszorúzták az egész világ által ismert emlékművet, amelyet a varsói gettóban élt 50 ezer olyan zsidó emlékére emeltek, akiket a németek meggyilkoltak, vagy lágerokba deportáltak és a gázkamrákban megölték.

A varsói zsidó hitközség rendezte az ázkárát, amelyet az idén meglehetősen feszült légkörben tartottak, mert a közelmúltban ismét felújult a nyilvános vita a lengyel lakosság soraiban fokozódó antiszemitizmus körül. Mint emlékeztet, márciusban mintegy ezerfőnyi tömeg tüntetett „azoknak a lengyeleknek emlékezetére, akiket a lengyel biztonsági szolgálatban dolgozó nacionalista zsidók megkínáltak a sztalinizmus idején”. A tüntetés nyomán antiszemita röncédulákat osztogattak s emiatt Sztaniszláv Kánjá, a lengyel kommunista párt főtitkára az antiszemitizmus elleni küzdelemre szólította fel a lengyel népet.

SIMON PERESZ, a Munkapárt elnöke:

Rábinnak vissza kell vonnia vádjait,

HA MINISZTER AKAR LENNI A MÁÁRÁCH KORMÁNYÁBAN

Simon Peresznak néhány jó oka volt arra, hogy nyilvánosságra hozza azoknak a személyiségeknek a nevét, akik a fontos tisztségeket fogják betölteni kormányában, ha a Máárách megnyeri a választásokat. S valóban, Aba Ezen remek külügyminiszter lesz, amint már a múltban is bizonyította képességeit és nemzetközi tekintélynek örvend. Nagy meglepetésnek tekinthető, hogy Náf-táli Blumenthal hajlandó volt pénzügyi alminiszter lenni Chájim Ben Sáhár professzor mellett, aki Peresz pénzügyminiszter-jelöltje. — Chájim Bár Lev, mint a hadügyi tárca aspiránsa, szilárd egyeniség, a kifulladásig háború volt vezérkari főnöke, aki evetzedes katonai multra tekint vissza. Gád Játkobi is bizonyította rátermettségét gazdasági kérdésekben.

Nem akartam lemondani egy kiváló gazdasági szakember szolgálatairól sem, és sikerült meggyőzőnm Blumenthalt, hogy elfogadja a jelölést. Biztos vagyok benne, hogy együttműködésünk gyümölcsöző lesz. — mondta Peresz sajtónyilatkozatában.

Arra a kérdésre, hogy milyen hangulatban folyt le találkozója Jicchák Rábinnal, azt mondta, hogy lényegi dolgokról beszélgettek, udvariassági gesztusok, vagy veszekedés mellőzésével. Kezet szorítottak, amikor üdvözölték egymást, és amikor elváltak egymástól. Egy szó sem volt arról, hogy Rábin igényt tartana a hadügyi tárcára.

A Rábin-tábor nem akarja azt, hogy Jicchák Rábin legyen a hadügyminiszter, csak a tárcát akarják. En azonban nem vagyok hajlandó erre. Ami Rábin személyét illeti, olyan partit akarok, akivel teljes meggyőzőn tudom irányítani a dolgokat. Párt-szempontról gondoskodni fogok arról, hogy a pártot alkotó minden csoport az öt megillető képviseletet nyerje, azaz a kerületi pártvezetők, a szervezett mezőgazdaság, az üzemi bizottságok, a dolgozó intelligencia megkapják részüket az állam irányításában.

Arra a kérdésre, hogy hisz-e a közvélemény-kutatásban, amelyet mandátummal töltött Jicchák Rábin, azt mondta, hogy a hadügyminiszter, Peresz így válaszolt:

A véleménykutatások személyesek, és szükségesek is a választások előtt, de főleg a választások után. A fontos az, hogy olyan kormány létesüljön, amely képesen képes dolgozni, törzskodások és személyi támadások nélkül, amint az a jelenlegi kormány életében történik. Csak akkor tudjuk elnyerni a közvélemény bizalmát, ha a kormány ezt megérdemli, és én olyan kormányt akarok alakítani.

UJ KELET
FÜGGETLEN NAPILAP
37770 Tel-Aviv, Hárákevet 52
Tel. 330011

Főszerkesztő:
S. HIMMELFARB

A szerkesztőség nem felel a hirdetések tartalmáért. — Kéziratokat nem örlünk meg és nem adunk vissza.

— Minek kell történnie ahhoz, hogy Rábin vezető helyet kapjon a Máárách kormányban? — kérdezte az újságíró.

— Jiccháknak vissza kell vonnia deklarált felfogását a Máárách miniszterelnök-jelöltjével szemben.

— 1977-ben, amikor a politikai fordulat bekövetkezett, a Máárách 507 ezer szavazatot kapott a Hisztadrutban, a „Vallásos munkás” és Sulámit Áloni pártja is kapott néhány ezer szavazatot. Most a Likud négy éves uralma után, ami alatt növekedtek a társadalmi ellentétek, a gazdagok még gazdagabbak lettek, dühöng az infláció és nőtt a munkanélküliség, a Máárách nem tudott több szavazatot szerezni, mint 550 ezret. Miért van ez? — hangzott a következő kérdés.

Peresz így válaszolt:

— A szavazók száma 10 százalékkal volt kisebb, mint 1977-ben. Nagyméretű támogatásban részesültünk a fejlesztési városokban. Lehetséges, hogy a rossz idő miatt nem járult az emberek egy része az urnákhoz, vagy pedig talán azért, mert a választások nem folytak le feszült atmoszférában. Jorám Áridor hatmillió dollárt költött el arra, hogy szavazatot szerezzen a Likudnak, amire még nem volt példa Izraelben. Ilyen körülmények között a választások eredményei jelentősek voltak a Máárách számára és biztosítják azt is, hogy a Máárách győzzön a Kneszetben is.

Nem állítom ugyan, hogy a győzelem már a zsebünkben van, de tény az, hogy a Hisztadrut 750 ezer tagja nem élt a választási jogával és közöttük van komoly erőtaralckunk. Most 500 ezer szavazatot kaptunk, és minden kilátásunk megvan arra, hogy további 500 ezret kapjunk az 1 millió 700 ezer polgártól, aki nem vett részt a hisztadruti választásokon.

Az újságírónak arra a megjegyzésére, hogy a véleménykutatások a Máárách népszerűsége csökkenésére mutatnak, Peresz azt válaszolta, hogy ezt ő is érzi, de nem tesz rá nagy benyomást. „Természetesen következik be emelkedések és súlylyedések a közvélemény hangulatában. Meg vagyok győződve arról, hogy már a legközelebbi napokban újra érezni fogjuk a lelkeseledést. Ehhez azonban az is szükséges, hogy megőrizzük a párt egységét, azon kívül képesek legyünk fontos döntésekre.

Arra a kérdésre, hogy miért vallott kudarcot azzal a kísérletével, hogy Jákov Levinsont nevezze ki pénzügyminiszter-jelöltnek, azt válaszolta Peresz, hogy ez sem titok. Nem történt szakadás közte és Levinson között. „Nyíltszívi megbeszéléseink voltak, de azt a következtetést vontam le ezekből, hogy nem sikerült megteremtünk az együttműködés feltételeit.”

Ami a gazdasági problémák megoldását illeti, Peresz arra hívatkozott, hogy az árnyékkormány gazdasági kabinetjének a feladata a jövőbeli kormány nemzetgazdasági munkatervének kidolgozása. A Mááráchot összetevő pártok kormányzásának 29 esztendeje alatt a nemzetgazdaság fejlődése évi 8-9 százalék volt, a Likud ezt 1-2 százalékkal szállította le, azaz, megszüntet-

te a nemzetgazdasági virágzást, mert míg a lakosság száma nőtt, a termelés ennek arányában csökkent. A Máárách társadalmi egyezményt akar elérni a Hisztadrut, a kormány és a munkaadók között, ami lehetővé fogja tenni az infláció csökkentését. Az infláció teljesen tönkreteszi a társadalmat, bizalmatlanságot kelt minden értékkel szemben. A dollár már szinte izraeli hivatalos pénznék számít.

— A Máárách kormánya alatt évi 15 százalékkal fog nőni az export, és óriási erőfeszítések lesznek a termelés fokozására.

Arra a kérdésre, hogy milyen álláspontot fog elfoglalni a választási propagandában Mose Dájánnal szemben, Peresz kijelentette, hogy a volt külügyminiszterrel való vitájában is megtartja az ideológiai szintű polémiát. — Csak azt sajnálom, hogy Mose Dáján önálló jelentkezése politikai porondon újra csak felrózza a politikai erőket. Ezt azonban nem fogom ürügynek találni arra, hogy személyes támadásokat intézzek Dáján ellen.

Kivülről nézve

A Der Spiegel interjúja Zbigniew Brzezinskivel

Spiegel: Az ön véleménye szerint melyek a Kreml urinak a célkitűzései?

Brzezinski: Öt évvel ezelőtt hosszú előadást tartottam volna erről a kérdéssről. Mióta magam is tagja voltam egy kormánynak, már tudom, hogy a kormányoknak nincsenek világos politikai célkitűzései, legalábbis nem olyan értelemben, ahogy azt kívülről elképzelik. Ha azt kérdeik mi volt a Carter-kormányzat igazi politikai célkitűzése, kérdéssel kell válaszolnom. Mikor? 1978, 79, 80, vagy 81-ben? A célok változnak. Azt is kérdezhetném kinek a célkitűzései?

Spiegel: Dr. Brzezinskié.

Brzezinski: Tudomásul kell venni: minden kormány egymástól különböző emberekből áll, akiknek más-más elképzelései és ambíciói vannak. A politikai rendszer javarészt a tehetetlenségi erő folytán működik, a saját hatalma és lehetőségei hatására.

Spiegel: Lehet azt mondani, hogy a Szovjetunió fő célkitűzése, hogy erősebb legyen Amerikánál, s az első hegedüs szerepét játssza a világon?

Brzezinski: Természetesen. Al talában elmondhatjuk, hogy a szovjetek nagyon szívesen vennék, ha ideológiájuk szerte a világon elterjedne. Nem hiszem azonban, hogy gyakorlatilag így lehetne jellemezni, ilyen közhelelyekkel bármely nemzet célkitűzéseit. Olyan embercsoporttal van dolgunk, amelyben a tagoknak egymástól különböző látásmódjuk és ötleteik lehetnek.

Spiegel: Ön szerint kinek van Moszkvában valóban mondanivalója?

Brzezinski: Véleményem szerint igen szűkkörű csoportnak. Amint Bécsben is tapasztaltuk, Breznyejev főleg Gromikora hallgat — a két ember közötti kapcsolat rendkívül szívélyes — s csak az Andropovnak, (Usztinov hadügyminiszter, Szuszlov központi bizottsági titkár, Andropov a KGB főnöke).

Spiegel: Reagan nemzeti bizottsági tanácsának egyik tagja, Richard Pipes professzor azt állítja, hogy amennyiben a Szovjetunió nem mond le a világ kommunizálásáról, a háboru elkerülhetetlen. A Nyugat befolyásolhat

ja a Szovjetuniót kivülről? — Brzezinski: A szovjet vezetők rendkívül realista gondolkodósuak. Ha a nyugati világ határozottan és főleg idejében kijelenti: „idáig és ne tovább”, s ugyanakkor reális kiegyensúlyozási lehetőségeket ajánl, a szovjetek figyelembe veszik azt.

Spiegel: Eszerint a Reagan-kormány helyesen cselekszik, amikor minden lehetséges alkalommal figyelmezteti a Szovjetuniót a valóságos veszélyekre?

Brzezinski: A probléma egyik aspektusát tekintve helyesen járnak el. A kérdés azonban rendkívül sokoldalú.

Spiegel: A Reagan-kormányzat máris igazolva látja az erős kéz politikáját, mert amint mondja, a szovjetek emiatt akarnak tárgyalni.

Brzezinski: A szovjetek mindennek előtt az európaiakat akarják szembéllítani az amerikaiakkal s fordítva. Ennek érdekében lobogtatják a béke olajját.

Spiegel: Ez minden, amit ön a szovjet javaslatokban lát?

Brzezinski: Igen, véleményem szerint a javaslatok kizárólag taktikai célokat szolgálnak.

Spiegel: Eszerint füttyölni kell rájuk és nem lélni tárgyalni a szovjetekkel?

Brzezinski: Nem egészen ezt akarom mondani. Olyan erősnek kell lenni, hogy megállithassuk a szovjet terjeszkedést, s ezen belül nagyon pontosan meghatározott előirányzatok szerint kell kétoldali kompromisszumokra jutni a háboru elkerülésére és a szovjet-nyugateurópai kapcsolatok megváltoztatására. Meg kell mondanom, hogy a demokrácia körülményei között nagyon nehéz ilyen politikát folytatni, mert a szabad társadalmak a fekete-fehér ellentmondást látják csupán. Nincs érzékük az árnyalatokhoz. Az emberek így értelmezik a politikai lehetőségeket: vagy összecsapás a Szovjetunióval, vagy az alkalmazkodás, azaz az engedelmesség politikája. Nálunk Amerikában a vietnámi háboru után, főleg a demokráta párti politikusoknak az volt a véleményük, hogy a legjobb lenne kiegyezni a Szovjetunióval. Nagyon nehéz egy demokratikus rendben árnyalatokra épített politikai vonalvezetést érvényre juttatni.

Spiegel: Ön szovjet szakértő. Véleménye szerint a szovjet rendszer alkalmas változtatások létrehozására?

Brzezinski: Alapvető változások nehéz bevezetni a szovjet rendszerben. Más a helyzet a kelet-európai államokban, ahol a szovjet rendszer mesterséges módon építette rá saját politikai elgondolását és módszereit, alapvetően más természetű kultúrára. A Szovjetunióban a szovjet rendszer annakidején egy adott társadalmi helyzetből alakult ki, míg Lengyelországban például a szovjet rendszer erőszakos alkalmazása ellentmond az ottani reális helyzetnek.

Spiegel: A Szovjetuniót félt nem fenyegeti a Nyugat felől, ezúttal Lengyelországból származó „virus”?

Brzezinski: Hosszú távon nem. Ez a vírus elsősorban a Szovjetunió nem orosz népet „támadhatja meg”.

Spiegel: A Szovjetunió lakosságának a fele nem orosz.

(Folytatás a 4-ik oldalon)

CSAK KÉT SZÓ...
elite KÁVÉ

Wimmer Jacobsohn Tamir

Arthur Hailey Repülőtér

— Minden szükséges segítséget megkaptak? — kérdezte Mel.
— Igen, uram. Legalábbis ahhoz, amit eddig tenni tudunk. Az Aero-Mexican majdnem egész gardája itt van, tucatnyi ember. A csapat fele pillanatnyilag az egyik buszban próbálja felolvasztani magát. Lehet, hogy Patroninak több ember kell majd, de hát ez attól függ, hogy mihez akar kezdeni. — Ingram megfordult, és komoran végignézett a hatalmas gépen. — De ha engem kérdez, hosszú munka lesz. Nehéz darukra, emelőkre, esetleg felfújható tömlőkre is szükség lehet, hogy felemelhessük a szárnyakat. Azokkal pedig meg kell várnia napvilágot, legalábbis a legközelebb. Még rámehet az egész holnapi nap is.

A repülőtér túlsó végéről idehallatszott a hajtóművek dübörgése. A szél zúgását is túlszárnyalva. A zaj időnként felerősödött, majd lehalkult, ahogy egy-egy járat a levegőbe emelkedett. Fövik követte a másikat. Arrafelé rendben volt minden.

Ujból a 707-esre pillantott. A gép hóborította körvonalai homályba veszttek. Józan eszére hallgatva tisztában volt azzal, hogy az eltorlasztott kifutótól és a Meadowood feletti repülések okozta kényelmetlen helyzetből eltekintve az ügy ártalmatlan. Bal eset történt, sérülések s szemmel látható károsodások nélkül. Semmi több.

Mel a karbantartó szolgálat hullámhosszára hangolta az adóvevőt.
— Egyes jármű a Hóellenőrző Szolgálatnak. Danny, a háromnullás kifutón vagyok. az eltorlasztott kereszteződésnél. Hívd a TWA karbantartóit és érdeklődj Joe Patroni után. Hol van, és mikorra várható. Vége.

— Nem hogy a holnapi nap, de még a ma este sem mehet rá — válaszolt Mel élesen. — Ezt a kifutót azonnal szabaddá kell tenni... — Hirtelen abbahagyta mert úgy öszereződött, hogy megijedt tőle. Váratlan háttörő hangok érezték.

Hirtelen, a pillanat egy történetéig, valami bális előérzet fogta el. Röpké jelzés volt, semmi több: megérzés: egy készülődő nagyobb csapás előérzete. Akár figyelmen kívül is hagyhatta volna; az ösztönöknek, előérzeteknek semmi köze a gyakorlati vezetéshez... Egyszer, régen, már hatalmába kerítette a szél, az érzés: az a megrögzöttség, hogy az események feltörtnek és valamiféle katasztrófa, előreláthatatlan végkifejlet felé sodródnak. Feszébe jutott a vég, amelyet akkor teljességgel képtelen volt elképzelni...

— Jöjjön a kocsihoz — szólta oda az Aero-Mexican emberének. — Rászállunk a rádióra, lásuk, mi történik.
Menet közben eszmélt rá, hogy Cindy valószínűleg már nemsokára türelmetlenül fogja várni a belvárosban.
Mielőtt kiszállt, nem kapcsolta ki a kocsit fűtését, így aztán most kellemes meleg fogadta őket. Ingram elismerően dörmögött. Lazított az öltözékén, előrehajolt és a kezét kezdte dörzsölgetni a meleg légárammal.

Danny Farrow hangja recsegett vissza a műszerfalba épített hangszóróból.
— Hóellenőrző pult egyes járműnek. Meglesz. És Mel, a feleséged telefonált.
— Nem hagyott telefonszámot? — kérdezte Mel, miután le nyomta a mikrofon gombját.
— De igen.
— Egyes jármű Hóellenőrző Szolgálatnak. Danny, légy szíves, hívd fel az asszonyt. Mond meg, hogy nagyon sajnálom, de egy kicsit késni fogok. De ezt majd csak Patroni után.

— Értettem. Tartsd a kapcsolatot. — A hangszóró elnémult.
Mel a kabátja alá nyúlt, és elővett egy csomag Marlborót. Oda kínálta Ingramnek.
— Köszönöm.

Rágyújtottak; az ide-oda mozgó ablaktörőket bámulták.
Ingram az Aero-Mexican-jet kivilágított pilótafülkéje felé intett a fejével.
— Ott fent az a nyavalyás kapitány valószínűleg telesírja a szombreróját. Legközelebb úgy fogja figyelni a két irányítófényeket, mint oltáron a gyertyát.
— A maga emberei mexikóiak vagy amerikaiak? — kérdezte Mel.
— Mind amerikaiak vagyunk. Csak a magunkfajta mániakusok képesek ilyen rohadt időben dolgozni. Tudja, hova ment volna ez a járat?

Mel tagadón rázta a fejét.
— Acapulcoba. Amig ez be nem ütött, félévi szerelemről lemondtam volna, csak az utasok között lehettek. — Kuncogott. Próbálta csak elképzelni: felszáll a gépre, kényelmesen leül, aztán kiszállás, ilyen időben. Hallania kellett volna az utasokat, hogy káromkodtak, főleg a nők. Néhány egészen új kifejezést tanultam ma este.
Meggzólalt a rádióvevő.

- PÉSZÁCH FÉLÜNNEPE**
17.30: TARKA, ZENÉS MŰSOR GYEREKEKNEK — Nao mi Semerrel (SZINES)
- 18.00: „GYORSABBAN, MAGASABBAN, ERŐSEBBEN” — Sportműsor az ifjúságnak
- 18.32: RAJZFILMEK
- 18.45: UJÍTÁSOK ÉS TALÁLMÁNYOK
- 19.00: A családnak
- 20.00: RÖVID HIREK
- 20.03: TÖZÖSZLOP (XVI): „A küzdelem” (1946–1947) — A „hidak éjszakáin” tetőpontra hág a zsidó ellenállási mozgalom akciója. Reakcióként az angolok letartóztatják a jisiv vezetőit. Ez a nap a „fekete szombat” néven ment át a köztudatba. Ujra szaakadás áll be az ellenállási mozgalom között s az É-cel és a Lechi önálló akciókba kezdenek s nem fogadják el a cionista mozgalom utasításait. Az angolok durva, embertelen viselkedése az ország partjaihoz igyekvő menekültekkel, a világ közvéleményét Anglia ellen fordítja. Végül is amerikai nyomásra, Erec - Jiszráél problémájának megoldását az angolok az Egyesült Nemzetek elé viszik (SZINES)
- 21.00: MÁBÁT HIRNAGAZIN
- 21.30: KOL-BO-TEK
- 22.00: „A GYEPEN” — A zenés műsort ezuttal Mááján Chárod kibucban fényképezték — Konferálja: Éli-Jáhu Hákohén (SZINES)
- 22.55: „A NŐK SZOBAJA” — Utolsó rész: Meira függetlenségének megőrzésére törekszik, tanítási kezdés és elmélyítési viszonyát szerelmével (SZINES)
- 23.40: Egy mondat a Szentírásból. ÉJFEL ELŐTT — híresszefoglaló.

JÁTSSZON ÉS NYERJEN!

125 MILLIÓ NÉMET MÁRKÁT

JÁTSSZON ÉS NYERJEN!

NYERHET EURÓPA LEGNAGYOBB OSZTALYSORSJÁTEKAN

Európa legnagyobb osztalysorsjátéka vonzó nyerési javaslatot tesz önnek! Sohase volt még ily jó kilátása, hogy máról holnapra milliommossá váljék!

... HÉT OKBÓL VEGYEN RÉSZT!

- ★ Csak 400.000 sorsjegyet adnak el
- ★ 125.000 garantált nyeremény
- ★ Minden második sorsjegy nyer
- ★ Az összes nyeremények 125 millióra rugnak
- ★ Főnyeremény 1,5 millió
- ★ 6 hónapon át hetenkénti húzás
- ★ Jó szolgálatainkat államilag szavatolják

ELSŐ HUZÁS 1981 MÁJUS 17-ÉN — MÁR MOST RENDELJE MEG!

NÉHÁNY SZUKSÉGES FELVILAGOSÍTÁS:
A „Süddeutsche” több mint 30 éve teszi az embereket gazdagokká és boldogokká, évről évre többet. Mert ez nem jótékonycélokra gyűjt pénzt, hanem a bevétel javarésztét nyereményként kiosztja. A német márka a világ egyik legszilárdabb valutája. A nyereményekből nem ütnek le adót — további ösztönzés a részvételre. A kivittl állami hivatal intézi, abszolút garancia.

MINDENKI RÉSZT VEHET. MINDEN RENDKIVÜL EGYSZERU

- ★ Megrendeli a sorsjegyet a lenti szelvényvel, vagy levélben.
- ★ Sziveskedjék a rendeléssel egyidőben fizetni is (nemzetközi bankcsekkkel vagy postacsekkel, személyi vagy utazási csekkel, bankátutalással vagy készpénzzel, ajánlott levélben).

AMIKOR MAJD NYER,
★ azonnal személyi értesítést kap.
★ A nyereményt azonnal, a kívánt módon kifizetik.
Németország nem von le adót.
Teljes titoktartást szavatolunk. Senki sem tudja meg, hogy Ön játszik, senki sem tudja meg, ha nyert, csak Ön.

NE HABOZZON — RENDELJE MEG AZONNAL!

Minden menetben korlátozott számú sorsjegy. Sokukra évek óta megvannak az előjegyzések.

MEGKAPJA
— postafordultával a sorsjegyet tájékoztatással,
— játék közben hivatalos nyereménylistákat a számok ellenőrzésére.

Nemzetközi terjesztő:
HERBERT RIECK
Van Burestrasse 14/Phox 109
8100 Garmisch-Partenkirchen
West-Germany

JA! ICH WILL MITSPIELEN UND BESTELLE:

für die naechste Spielrunde der
SÜDDEUTSCHEN KLASSENLOTTERIE

Anzahl	DM oder US \$
.....4/4 Lose a 620.-	345.-
.....1/2 Los a 320.-	178.-
.....1/4 Los a 170.-	95.-

★ Die „GLÜCKLICHEN 4” (4 Viertel-Lose) besonders chancenreich! Für sie ausgewählt nach besonderem Verfahren (bitte Geburts-tag angeben!)

Bitte in DRUCKSCHRIFT ausfüllen, ausschneiden und mit Ihrem Scheck einsenden (Luftpost an: Rieck, Postfach 109, 8100 Garmisch-Partenkirchen).
Alle Zahlungen werden zum gültigen Kurs umgerechnet und in DM gutgeschrieben.
Die Preise gelten für die gesamte Spielrunde (also für 6 Monate!) incl. aller Nebenkosten.
Alle Schecks u. Zahlungen ausstellen auf: Herbert Rieck, 8100 Garmisch-Partenkirchen.
 Beiliegend mein Scheck über DM/US \$..... Ich zahle gegen Rechnung erst nach Erhalt der Lose. Bitte berechnen Sie in DM US \$
Schicken Sie Informationen in deutsch englisch
Herrn Frau Fr.

Name _____
Strasse _____
Stadt (PLZ) _____
Land _____

Bitte Druckschrift

Bei Aenderung der Kurse wird ein evtl. Mehrbetrag gutgeschrieben.

- 16.00: Mire fel?
- 16.30: SZABADEGYETEM
- A TEL-AVIVI MOZIK HETI MUSORA**
- ALLENBY: Flash Gordon
BEN JEHUDA: En, a feleségem és a férje
CAFON: A jazz-énekes
CINEMA 1: Gloria
CINEMA 2: Az utolsó metrő
CHEN: Utazás a bolgók között
DEKEL: A verseny
DRIVE IN: (1) Tarzan és fia, (2) Szárguldjünk újra
ESZTER: Házasság párosban
GAT: Hamupipőke
GORDON: Kagemusha
HOD: Nem közvetíthető
LIMOR: A madarak
MAXIM: Billiárd-játékosok
MOGRABI: Kilenetől ötíg
ORLI: Nevetséges amerikaiak
PARIS: Az örökség
PFOR: Benjamin, a katonalány
SACHAF: A dühös bika
STUDIO: Most én következem
TCHLET: A szénbányász lánya
TEL-AVIV: A csintalan Beatles
TEL-AVIV MUZEUM: Bízalom

הסיכסוך סביב מטוסי אוואקס

הסיכסוך בממשל האמריקני סביב מטוסי אוואקס לטווח קצר הוא די מורכב ומסובך. שר החוץ מר הייג טוען אמנם כי דאגתה של ישראל מצדקת בנוגע לעיסוק זה וקיימים חילוקי דעות בינו לבין שר ההגנה מר וויינברגר — אך מסתבר כי מדובר בעצם בעיותו של בלדו, שהינו מתי לבקש את אישור הקונגרס לעיסוק. בעוד ששר ההגנה מצדד בהודעה מידית על מכירת המטוסים ליראד — שר החוץ מעדיף להכות עד לאחר הבחירות בישראל; ואף הוא אינו מדבר, למעשה על ביטול העיסוק.

ישראל הגבירה לאחרונה את פעילותה בקרב ירידיה נגד העיסוק הנורא שכתוצאה מכך הודיעו 65 סנאטורים שיצביעו נגד אספקת האוואקס לטורקיה. משרד החוץ הר אמריקני סבור, כנראה כי לאחר הבחירות תיחלש ההתנגדות לישראל והיה יותר קל לקבל את אישור הקונגרס לעיסוק זה. משרד ההגנה האמריקני הודיע, אולי מפני תגובת סעודית אשר יכולה להיות גם בהחלט נצחון ישראלי ופגיעה ביוקרחה.

מבחינת ישראל נראה על כל פנים כי אפילו לא מדובר בביטול העיסוק הרי ההחלטות נוספות נובל להגיע בכל זאת, לירי מפרוץ שמטוסים אלה לא יאיימו על בטחה.

KONFLIKTUS AZ AWACS-GEPEK KÖRÜL

Az amerikai kormányzat belső konfliktusa az AWACS gépek eladása körül elég fures és komplikált. Haig külügyminiszter elismeri ugyan, hogy Izrael aggályai indokoltak a Szaudiának szállítandó hipermodern felderítő és riasztó gépek miatt, Nézeteltérései is támadtak Cseret hadügyminiszterrel — kiderült azonban, hogy ezek a nézeteltérések csak az időzítéssel kapcsolatosak, azaz, hogy mikor kérjék a kongresszus jóváhagyását — most vagy később? Mig a hadügyminiszter az ügyet azonnali végrehajtás, illetve hivatalos bejelentését követeli, a külügyminiszter úgy látja, hogy helyesebb volna azt az izraeli választások utánra hagyni — de ő sem beszél az ügyet visszavonásáról.

Izrael az utóbbi időben növelte tiltakozó tevékenységét amerikai barátai körében, és talán ennek is tulajdonítható, hogy 65 szenátor bejelentette, hogy az AWACS-gépek eladása ellen szavaz. Az amerikai külügyminisztérium nyilván úgy véli, hogy a választások után esőkkenni fog Izrael ellenállása, s könnyebb lesz megszerezni a kongresszus hozzájárulását. Ezzel szemben az amerikai hadügyminisztérium feltelezhetően attól tart, hogy Szaudia a halasztást is Izrael győzelmeinek, illetve saját presztizs-sérélmének tekinti, s ennek értelmében fog reagálni.

Mindenesetre úgy tűnik, hogy ha a kormányzat visszavonásáról Izrael számára a halasztás is kedves, mert megvan a remény arra, hogy további erőfeszítésekkel lehet olyan megoldást találni, hogy az AWACS-gépek ne fenyegetessék Izrael biztonságát.

SDÉDER UTÁN

A tormanál pityeregtünk, hogy is ne könnyeztünk volna, amikor már ezerkétszáz fontba van egy kiló torma? (gr. j.)

UJ FELLINI-FILM

Fellini új filmét mutatott be Rómában. Címe: „A nők városa”.

Ő maga szex-fantáziának nevezi munkáját, amely — mint rendszeren — ezúttal is nagy vitát kavart, de a közönség érdeklődésével találkozott.

PÁRIZS FELELŐTLEN MAGATARTÁSA MIATT

Izrael ellenzi francia katonák részvételét a szinájai béke-hadseregben

Jeruzsálem hozzájárul kenyai, elefántcsontparti és más afrikai katonák részvételéhez — Az izraeli lépésnek főleg demonstratív jellege van

Izrael ellenzi Párizs javaslatát, amely szerint a franciák hajlandók katonákat küldeni a nemzetközi hadseregbe, amelynek az lesz a feladata, hogy felügyeljen Szinájban, amikor Izrael — a Camp Davidben kötött megállapodás szellemében — teljesen visszavonul és kiüríti a félszigetet. Franciaország az egyetlen olyan állam, amelynek részvételét, bármiféle formában is, ellenzi Izrael, bár rendszeres diplomáciai kapcsolatot tart fenn vele.

Izrael hivatalosan benyújtotta azoknak az államoknak a listáját, amelyek katonáinak részvételét szívesen látja a szinájai felügyelő-katonák között. Az amerikaiakkal és Egyiptommal folytatott ide vonatkozó tárgyalás során az izraeli képviselők leszögeztek, ragaszkodnak ahhoz, hogy a békeszerződés betartására felügyelő katonai alakulatban csak olyan országok katonái ve-

gyenek részt, amelyekkel Izrael rendszeres diplomáciai kapcsolatot tart fenn.

Ettől eltekintve, Izrael hajlik arra, hogy néhány olyan afrikai ország is elküldje katonáit, amelyekkel egyelőre nincs rendszeres diplomáciai kapcsolata. Ezen országok közé tartozik Kenya, az Elefántcsont-part, hogy csak a fontosabbakat említsük.

Ezzel szemben Izrael törölte az amerikaiak és az egyiptomiak által javasolt nemzetek listájából Franciaország nevét. Az izraeli lépésnek a jelek szerint nincs különösebb jelentősége, mert csaknem bizonyosra veszik, hogy a franciák nem lesznek hajlandók katonákat küldeni Szinájba.

Megbízható hírforrások szerint Izrael azért ellenzi a francia katonák részvételét a békeszerződés felügyelő szinájai nemzetközi hadsereg keretében, mert Jeruzsálemben az az érzés uralkodik, hogy Párizs rendkívül felületlenül viselkedik a Közel-Ke-

leten és egyoldalú politikájával megbontja a térség szilárd helyzetét.

A franciák ellenzik a camp-david-i egyezményt, bátorítják a szélsőséges tényezőket, beleértve az Iráknak nyújtott atomsegélyt, ami „az irákiak és a franciák közös felelőtlensége” miatt megbontja a körzet rendkívül kényes egyensúlyát és háborus fellángoláshoz vezet.

Huszonöt ezer magas intelligenciájú gyerek

A 6—17 éves izraeli iskolás gyermekek között mintegy 25 ezer magas intelligenciájú van, közöttük 5000 arab gyerek. Magas intelligenciájúnak nevezik azokat a gyerekeket és ifjakat, akiknek magas IQ-ja több, mint 130. A magas intelligenciájú gyerekek 65 százaléka fiú.

Ezt közölte a hét végén Dán Éjtán, a közoktatásiügyi minisztérium magas intelligenciájú gyerekekkel foglalkozó osztályának igazgatója. Éjtán elmondta, hogy a minisztérium igyekszik kiegészítő oktatást nyújtani a tehetséges gyerekeknek.

TISZTELETBELI EZREDES

Menáchem Begin miniszterelnök és hadügyminiszter az ünnep előestéjén az izraeli hadsereg tiszteltbeli ezredesévé nevezte ki Jicchák Ben-Chánán (Polotnyikov) oroszországi új bevándorlót. Polotnyikov, aki jönevű szem-sebész, ezredesi rangban szolgált a Vörös Hadsereg egészségügyi osztagában. Néhány évvel ezelőtt lefokozták és menesztették a hadseregből cionista tevékenysége miatt.

SOK ÉVI KÉSÉSSSEL

Csin Hszio-csing felfedezte zsidóságát

Felfűnést keltő cikk egy pekingi lapban

Csin Hszio-csing nem tartja be a szombat szabályait, bizonyára a sólétől és a gefilte firsől sem hallott soha, és annak ellenére, hogy „ferde szemmel” nézi a világot — mégis rendes zsidó nő.

A „Középkori kínai asszony az ünnep előtt megjelent, „Kínai zsidó vagyok” című cikkében, amely a pekingi Enciklopédikus Tudás című új időszakos lapban jelent meg — elmondja, miként fedezte fel zsidó voltát.

Tavaly júniusban egy mohamedán professzorral való találkozója nyomán ébredt fel benne a nyílt érdeklődés multja és származása iránt. A professzor elmesélte, hogy a multban ismert két fiút, akiknek családjában Csin volt és ezek zsidó származásúak voltak. Az asszony érdeklődése felébredt és családi multjának kutatása során eljutott az észak-kínai Kai-Fong városba, ahol valaha virágzó zsidó hitközség volt és innen származott a családja. További keresés és kutatás már kiderítette, hogy a mohamedán professzor által említett fivéreik édes nagybátyjai. Cikkében Csin Hszio-csing elmondja, hogy nagybátyjai felvették a mohamedán vallást, de tudják, hogy zsidó származásúak.

Gyermekkorában úgy tudta Csin asszony, hogy „hoi” származású — így nevezik Kínában az arab országokból jött 6.5 millió mohamedánt. Az első zsidók az északi Szung dinasztia idején

(960—1279) kerültek Kínába, de nincs kizárva, hogy már ezt megelőzően is — ahol néhány városban virágzó hitközséget létesítettek. Ezek a zsidók héber és kínai

A COLUMBIA — MAJDNEM UTRA-KÉSZEN

A szombati amerikai sajtó számos riportot közölt a Columbia űrhajóról, annak műszaki és tudományos vonatkozásairól.

Az egyik újságíró feltette a kérdést a szakértőknek, mikor lehetne újra utnak indítani az űrhajót. Azt válaszolták, hogy akár két hét múlva. Az űrhajó kitűnő állapotban van.

Egyébként csak néhány hónap múlva ismétlik meg az űrutazást a Columbia fedélzetén.

Egyiptom a patkányok ellen harcol

Egyiptom totális háborút indított a sokmillió barna patkány ellen, amely ellepte a megművelt földeket a Nilus deltájának legtermékenyebb részében és megsemmisíti a mezőgazdasági termékeket. Az egyiptomi földművelésügyi minisztérium szóvivője hivatalos közleményében arra hivatkozik, hogy a patkány-csapás mérete szüségintézkedéseket követel. Már megkezdtek több tucat tonna patkánymérget szétszórását a megművelt földeken.

felíratú kéziratokat és rajzokat hagytak maguk után, azonban amikor nyugati misszionáriusok a XIX. század végén Kai-Fongban jártak, már bezárták a zsinagógát és alig tudott valaki a zsidó vallásról. A kai-fongi zsidó körében sok család viselte a Csin nevet. A város bizonyos lakónegyedében ma is élnek családok, amelyek zsidó származásukra hivatkoznak, bár teljesen beolvadtak a helyi lakosságba.

Csin Hszio-csing tavaly októberben felkereste a Kai-Fongban élő 86 éves édesanyját, aki kérdésre elmondta, hogy nagyapja „kék” kapelit, kis sapkát viselt, ellentétben a mohamedánokkal, akik fehér sapkát hordtak.

Tudnak arról, hogy a kínai zsidók ünnepélyes és hagyományos alkalmakkor kékszíni kis sapkákat hordtak. A helyi lakosság általában összekeverte a zsidókat és a mohamedánokat, mert a zsidók rendkívül elenyésző kisebbséget alkottak, képtelenek voltak megőrizni a sajátos nyelvüket és rituális szokásaikat. A szobanforgó cikk nem említi a cionizmust és Izrael államát, amelyet a Népi Kína hivatalosan elítél.

A NAGYVILÁGBÓL

TANÁCSADÓK NÉLKÜL

Az Európai Közösség gazdasági bizottsága tanulmány-csoportot szervezett, amelynek jelentést kell készíteni arról, milyen körülmények között tojik évente 67 milliárd tojást a Közöspiac államainak 356 millió tyúkjá. A bizottság megállapítja majd az optimális átmérőt és súlyt, a tojás fehérje és sárgája közötti arányt, a héj eszményi vastagságát.

Szinte csoda, hogy 356 millió tyúknak eddig minden bizottság beavatkozása nélkül, vaktában sikerült megtojnia ezt a rengeteg tojást!

JÓLNEVELT TERRORISTÁK

PÁRIZS. — A Giscard d'Estaing érkezésekor Ajaccioban elkövetett merénylet után a lapok részleteket közölnek a politikai terrorizmusról. 1980-ban 377, 1981-ben januártól áprilisig 160 merényletet követtek el. 1979-ben a korzikai terroristák 254 alkalommal robbantottak bombát és 287 fegyveres merényletet követtek el. Ezekhez sorolnak 22 gyújtogatást és számtalan rablótámadást. A merényletek javarészt a Korzikai Felszabadító Front nevű szervezet vállalta. Kétszáznegyvenegyét a mult esztendőben, százötvenkettőt ebben az évben. A korzikai bombák sajátossága azonban, hogy nincs áldozat. Minden esetben a terroristák csak anyagi kárt akartak okozni.

ISZONYAT

ATLANTA. — Az amerikai város fekete lakossága tüntetett az FBI ellen, miután annak egyik ügynöke Mike Twibel, egy nyilvános gyűlésen kijelentette, hogy legalább négy gyermeket a saját szülei öltek meg. Twibel a Lion's Klub de Macon helyiségében tette kijelentését és a város lakói 24 órát adtak az FBI-nak, hogy letartóztassa a feltételezett gyilkosokat, vagy... kérjen bocsánatot. Atlanta rendőrsége, amely többségében feketékből áll, felháborodását fejezte ki az FBI ügynök nyilatkozatai felett, s a felháborodást fokozza az a tény, hogy az FBI viszont többségében fehérekéből áll. Twibelt valószínűleg menesztik állásából, noha lényegében csak továbbadta főnöke W. Webster, az FBI igazgatójának szavait. Ebben az intézményben azonban a legnagyobb bíni felhatalmazás nélküli nyilatkozni. Az amerikai szociológusok szerint Atlanta szegénynegyedében a nyomor vezet a bűnözéshez. Az FBI szerint azonban a többi néger nyomortanyákon. — a new yorki Harlemben, a los-angelesi Watts-negyedben és dél-Miami-ban — ugyanolyan szerencsétlen szegény emberek élnek, mint Atlantában. Vihart keltő nyilatkozatában Wibel azt állította, hogy lényegében „semmi új nem történt ki Atlantában”, mert minden évben nagyvívól ugyanannyi néger gyerek tünik el. A különbség az, hogy most keresik őket és ezért megtalálták a holttesteket.

ÉRTEKFEZTET

AKAR

BEIRUT. — Jásszer Árafát, a PFSZ elnöke kijelentette, hogy az Európai Közöspiac államainak a kezdeményezése a közkeletű béke megteremtésére minden realitás alapot nélkülöz és nem vezet eredményre. Felszólította a Közöspiac államait, hogy csatlakozzanak a szovjet javaslatához, mely egy újabb genfi értekezlet összehívását irányozza elő. Árafát a szervezet háromszáz képviselője előtt nyilatkozott, aki részt vesz a palesztin nemzeti kongresszuson és hangsúlyozza, hogy a genfi értekezlet elnöki tisztjét

felváltva kell betöltenie a Szovjet uniónak és az Egyesült Államoknak, a PFSZ küldöttének pedig a többi küldöttséggel egyenlő jogokat kell élvezniük. Az Izvesztija nevű szovjet napilap ezzel egyidőben cikket közöl, amelyben támogatja Huszein jordániai király elképzeléseit a közkeletű helyzet rendezésére. Huszein azt javasolja, hogy a Perzsa öböl vidékét változtassák semleges zónává, biztosítsák a vidék államainak szuverenitását, tegyenek erőfeszítéseket a palesztin-kérdés megoldására és bírják rá a Perzsa-öböl köölajtermelő országait, hogy biztosítsák a petroleumszállítósókat Európa számára.

SZEMET, SZEMÉRT

SALVADOR. — Egy törvényeszéki bíró öt rokonát meggyilkolták, s levágott fejüket elhelyezték a bíró lakásának a lépcsőjén. A hatóságok nem köztölték a bíró nevét. Az áldozatok között van egy 14 és egy 17 éves gyermek, valamint egy 21 éves asszony. Ugyanakkor az Amnesty International nemzetközi szervezet Amerikában közzétett egy feketelistát, amelyet a salvadori junta állított össze. A névsoron 137 pap, egyetemi tanár és ellenzéki politikus neve szerepel, akiket a katonák „el akarnak tenni láb alól”. A salvadori katolikus egyház felhívást intézett a világ népeire, hogy vessenek véket a katonai kormány önkényeskedéseinek.

SZERENCSES TEVEDÉS

PÁRIZS. — Közel kétfélmillió frankot nyert sorsjegyen „véletlenül” egy sofőr. Metz városában. Az illető tizenkét éven keresztül ugyanazokat a számokat játszotta meg lottón: gyermekei és felesége születési éveit. Ezáltal azonban tévedett, negyvenhét helyett véletlenül negyvennyolcat írt, s így a sors cinkos kacsintással jutott hozzá a hatalmas összeghez. A pénz. — ismét csak véletlenül. — jó helyre került, mert a sokgyermekes sofőr, betegsége miatt, négy éve munka képtelen.

VESZÉLYES JÁTEK

STOCKHOLM. — A fegyverkezéssel kapcsolatos kutatásokat végző svéd intézet szerint a szovjetek 600 SS-4 típusú rakétát tartanak készletben, s ezek mindegyike egy megatonna erejű robbanóanyagot szállíthat 1900 kilométer távolságra. Az SS-5 típusú rakéta 4100 kilométerrel szállíthat egy megatonna erejű atombombát. 250 darabról tudnak. Az 1977-ben készített SS-20 rakétákból hetenként egyet helyeznek löállításba. Valószínűleg eddig 220 darabot szereltek fel a kilövőpályákra s ezek kétharmadrésze Európára felé irányul. Ezeket a rakétákat mozgó kilövőpályákról is működtetni lehet, s hatósugaruk 4400 kilométer. Mindegyik egyenként három 150 kilotonnás atomfejvel van felszerelve. Az elavult típusok fokozatos kivonásával a szovjet atomrakéták száma az utóbbi két évtizedben csökkent az atomfejek száma azonban emelkedett.